

חמישה שירים מכלא גואנטנמו

אבראהים אל־רביש

אודה אל הים

הו ים, תן לי חדשות על אהובי
אלמלא אֶזְקִי הכופרים, הייתי צולל לתוךך
ומגיע אל משפתתי האהובה, או נספה בזרועותיך.

חופיך הם עֶצֶב, שְׁבִיָּה, כָּאֵב וְעוֹל
מריחותך מכרסמת בסבלנותי

שלוֹתְךָ היא כמו מוֹת, גְּלִיךָ השוֹצְפִים זָרִים.
השְׁקֵט הָעוֹלָה מִמֶּךָ מסתיר בגידה בין קפְּלִיו.

דְּמִיתְךָ תהרג את הקבֵּנִיט, אם תתְּעַקֵּשׁ
וְהַנּוֹט יטִבֵּעַ בֵּין גְּלִיךָ.

עֲדִין, חֲרָשׁ, אֵלֶם, מִתְּעַלֵּם, סוֹעֵר בְּזַעַם
אִתָּה מוֹכִיל קִבְרִים.

אם הָרוּחַ מְרַגֵּזְךָ, מִתְגַּלֶּה הָעוֹל שְׁלֶךָ
אם הָרוּחַ מְרַגֵּעַ אוֹתְךָ, יֵשׁ רַק גְּאוֹת וְשִׁפְלֵ

הוּ יָם, הָאֵם אֲזַקִּינוּ עוֹלָבִים בָּךְ?
 רַק מִכְפָּה אֲנַחְנוּ בָּאִים וְהוֹלְכִים יוֹם יוֹם.

הָאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ מָהֶם חֲטָאִינוּ?
 הָאֵם אַתָּה מֵבִין שֶׁהִשְׁלַכְנוּ לְאַפְלָה הַזֹּאת?

הוּ יָם, אַתָּה מֵתַגֶּרֶה בָּנוּ בְּשִׁבְיָנוּ
 בְּאֲכֻרֵיֹת קִשְׁרָתָ עִם אוֹיְבֵינוּ לְכֹלֵא אוֹתָנוּ.

הָאֵם הַצּוֹקִים אֵינָם מְסֻפְרִים לָךְ עַל הַפְּשָׁעִים הַמִּתְבַּצְּעִים מֵאַחֲרֵיהֶם?
 הָאֵם קוֹבֶה הַמְּנַצַּחַת מִתְרַגְּמַת לָךְ אֶת סְפוּרֵיהָ?

אַתָּה, עַל יָדְנוּ, מִשְׁךָ שְׁלוֹשׁ שָׁנִים וּמָה תִּפְסְקָה?
 סְפִינּוֹת שִׁירָה שֶׁל יָם, לְהִבָּה קְבוּרָה בְּתוֹךְ לֵב בּוֹעֵר.

מְלוֹת הַמְּשׁוֹרֵר הֵן מַעֲזֵן הַפֶּחַ שֶׁלָּנוּ
 שׁוֹרֹתָיו הֵן מְזוֹר לְלִבּוֹת הַמִּיִּסְרִים.

אבראהים אל-רוביש עבד כמורה בפקיסטן כאשר נשבה בידי שכירי חרב ונמכר
 לכוחות נאט"ו. בתו בת החמש נולדה שלושה חודשים לפני כן.

ג'מעה אל-דסארי

שיר מוות

קָחוּ אֶת דְּמִי.
 קָחוּ אֶת תְּכַרְכִּי הַמָּוֶת וְאֶת
 שְׂאֲרֵיֹת גּוֹפִי.
 צַלְמוֹ אֶת גּוֹפְתִי בְּקֶבֶר, לְבִדָּה.
 שְׁלַחוּ אוֹתָם אֶל הָעוֹלָם
 אֶל הַשּׁוֹפְטִים וְאֶל
 אֲנָשֵׁי הַמַּצְפּוֹן.
 שְׁלַחוּ אוֹתָם אֶל אֲנָשֵׁי הָעֵקְרוֹנוֹת וְאֶל הַהַגּוֹנִים

ותנו להם, נוכח העולם, לשאת את משא האשמה,
של הנפש התמימה הזאת.
תנו להם, נוכח ילדיהם וההיסטוריה, לשאת את המשא
של הנפש החפה המדלדלת הזאת.
הנפש הזאת, המיסרת בידיהם של "מגני השלום".

ג'מעה אל-דסארי, בחרייני בן 33, אב לילדה. מוחזק בגואנטנמו כבר יותר מחמש שנים. עבר עינויים, שחלקם תוארו בספר "בין גדרות התיל" מאת איש המודיעין האמריקאי, אריק סאר. מאז סוף 2003 הוחזק בצינוק ולדברי שלטונות צבא ארצות הברית ניסה להתאבד 12 פעמים.

עבד-אלעזיז

לא אתלונן

לא אתלונן לפני אף אחד ולא אצפה לחסד ממישהו, זולת אלה, כה יעזר לי
אלה.
אלה, לבי מוצף יסורים
לא אתלונן לפני אף אחד, זולתך, אפלו יתלוננו הימים כי יבשו
נפשי בת חורין בגן העדן, בעוד גופי נכנע לכבלים
השבח לאל, שנתן לי סבלנות בימי צרה, והפרת תודה בימי אשר.
השבח לאל, ששתל גן ובסתן בחזי, כך שיהיו עמי תמיד.
השבח לאל, שהעניק לי אמונה ועשני מסלמי
השבח לאל, רבון העולם.

עבד-אלעזיז סיים את חוק לימודיו באוניברסיטת ריאד, ערב הסעודית, כאשר פתחה ארצות הברית במתקפה שלה באפגניסטן. הוא יצא לשם כדי להשיב הביתה את אחיו. השניים נעצרו בידי כוחות נאט"ו. אחרי שעונה בכלא אפגני נמסר לידי צבא ארצות הברית ונשלח יחד עם אחיו לגואנטנמו. אחיו שוחרר בסופו של דבר, ואילו הוא נשאר בכלא. ביקש לא לפרסם את שם משפחתו.

שייח' עבד־אלרחים מְסֵלֵם דוסט

שני פרגמנטים

1.

בָּא הַחֵג, אֶבֶל אָבִי לֹא בָּא.
לֹא בָּא מְקוּבָּה.

בְּדַמְעוֹתַי אָנִי אוֹכֵל אֶת לֶחֶם הַחֵג
אֵין לִי דְבָר.

מֵדוּעַ נִשְׁלַתִּי מֵאַהֲבַת אָבִי?
מֵדוּעַ אָנִי כָּל־כֶּף נִרְדָּף?

2.

כְּמוֹ הַלֵּב הַהוֹלֵם בְּאַפְלַת הַגּוֹף
כֶּף אָנִי, לְמֵרוֹת הַכְּלוּב, מִמְשִׁיךְ, חֵי, לְהֵלֵם.

הַפְתַּדְנִים וְחִסְרֵי הַכְּבוֹד חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם בְּנֵי חוֹרֵין
אֶבֶל הֵם עֲבָדִים.

אָנִי עָף עַל כַּנְפֵי הַמְחֻשְׁבָּה
וְכֶף, אֶפְלוֹ בְּכֻלּוֹב הַנְּזָה, אָנִי יוֹדֵעַ חֲרוֹת גְּדוּלָּה יוֹתֵר.

שייח' עבד־אלרחים מְסֵלֵם דוסט הוא משורר ואינטלקטואל פקיסטני, שחיבר כעשרים ספרים לפני שנאסר ב־2001. בעת מאסרו בגואנטנמו (יחד עם אחיו) חיבר אלפי שורות שירה בלשונו, פאשטו, את רובם החרים צבא ארצות הברית כאשר שוחררו הוא ואחיו באפריל 2005. באוקטובר 2006, אחרי שהשניים פורסמו ספר זיכרונות על מעצרים, נעצר שוב המשורר בידי שירות הביטחון הפקיסטני ומאז נעלמו עקבותיו.

צדיק תרפסתאני

אפילו אם הכאב

אָפּלוּ אָם כָּאָב הַפְּצַע גּוֹכֵר
מְכַרְח לְהִיזוֹת מְזוֹר לְטַפֵּל בּוֹ.

אָפּלוּ אָם הַיָּמִים בְּכָלֵא מְתַמְשָׁכִים
מְכַרְח לְהִיזוֹת יוֹם שְׂנֵצָא.

צדיק תרפסתאני בן 33 הוא אוגורי (מיעוט אתני סיני) שגדל בערב הסעודית. ב-1997, בעת שהיה באפגניסטן, נחטף בידי ארגון אל קאעדה ועונה עד ש"הודה" בקשר לרצוח את אוסמה בן לאדן. הוחזק בידי הטליבאן בכלא קנדהר עד 2001. כאשר הגיעו האמריקאים סיפר להם את סיפורו והם שלחוהו לגואנטנמו בינואר 2005, על קשרים עם אל קאעדה והטליבאן. שישה חודשים אחר כך שוחרר.

מאנגלית יצחק לאור